

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز بیکشنبه (۲۸) شهریور ماه ۱۳۵۰

- فهرست مطالب:**
- ۱- قولالت اسامی غایبین جلسه قبل.
 - ۲- بیانات قبل از دستور آقای مهندس صائبی، خانم هروش مستوفی (صفی‌نیا) و آقایان: دکتر رضا علومی- صائب- فرهاد پور.
 - ۳- اجرای مراسم تحلیف بوسیله خانم همازه‌آهدی.
 - ۴- تصویب صورت جلسه عصر سه شنبه ۱۶ و پنجشنبه ۱۸ شهریور ماه ۱۳۵۰.
 - ۵- بیانات آقای نخست وزیر و نقدمیم بر نامه و معرفی اعضاء دولت.
 - ۶- اخذ رای و انتخاب یک نفر ناظر در سازمان یسمه‌های اجتماعی.
 - ۷- اعلام چاپ عربی‌جه جوابیه مجلسین حضور اعلیحضرت همایون محمد رضا پهلوی آریامهر شاهنشاه ایران.
 - ۸- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه.

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱- قولالت اسامی غایبین جلسه قبل**
رئیس- اسامی غایبین جلسه قبل قولالت می‌شود.
(شرح زیر خوانده شد)
- ۱- بیانات قیل از دستور آقای مهندس صائبی، خانم هروش مستوفی (صفی‌نیا) و آقایان: دکتر رضا علومی- صائب- فرهاد پور

رئیس- نظرهای قبل از دستور را شروع می‌کنیم آقای مهندس صائبی تشریف بیاورید.

مهندس صائبی - با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم، روز گذشته بیست و هفتم شهریور مطابق با ۲۷ ماه رجب مقارن باعید سعید بمعث شریف حضرت ختمی مرتب پیامبر عالیقدر اسلام بود، روزیکه بزرگترین حادثه و مهمترین واقعه تاریخ بشری اتفاق افتاد در سرزمین متبرک مکه در جمل التور غار حرا وحی الهی بر پیامبر اسلام

نازل گردید و باندای آسمانی «اقرای باسم ربک الذی خلق» بخوان با اسم پرور گلار خود آن خدائی که خالق آسمان (بزمین است) پیامبر اسلام منجی عالم بشریت وجود مقدس شیخ بهائی- ظفر- فروتن- مهندس زاهدی.

فیاض - خانم زاهدی - عبدالحسین طباطبائی - دکتر ضبائی - دکتر رشتی - دکتر یزدان‌پناه - رامبد - دکتر رهنوردی - مهندس برومند - خانلرقر اچورلو - دکتر متین - اهری - دکتر پرتو اعظم - مهندس جلالی نوری - خانم دکتر دولتشاهی - شهرستانی - کیوان - نیکپور - سعادت فرد .

غایبین معرفی - آقایان:
دکتر یگانگی- اسعیل خزیمه - فضائلی - دکتر آزاد - اخوی - دکتر حسیب بهبهانی - دکتر شکرانی - شیخ بهائی - ظفر - فروتن - مهندس زاهدی .

محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله وسلم از جانب خدای بزرگ میوثر بر سلطنت شد از آن روز پیامبر عالیقدر اسلام ندای سقرا بگوش جهانیان رسانیده و با فرامین آسمانی قرآن مجید طومار جهل و ظلم و فساد و تباہی را برچید (صحیح است) و بشیرت را از این امراض خانمان برانداز رستگاری کشیل داشت (صحیح است) و خورشید رسالت محمدی بالناوار تابناک و فروزنده اش در ظلمانی ترین ادوار بشری تعیضات نزدی را محو، مساوات و برادری را برقرار و خیر و برکت و رستگاری را حاکم بر مقدرات مسلمین نمود تا آنجاکه قرآن کریم میرماید.

«آن کر مکم عنده الله اتفیک»

جای کمال خوشوقتی است که انقلاب سفید ایران که با بتکار شاهنشاه آریامهر رهبر محظوظ ملت ایران در کشور تحقق یافته ملهم از تعلیمات عالیه اسلامی است برای ورود به محله تمدنی بزرگ که شاهنشاه آریامهر فداکاری و جانبازی هستند (صحیح است) ایران بر قله افتخار و غرور ایستاده و در جاده تمدن و ترقی را به پیشگاه مبارک ملو کانه تقديم داشته و آماده هرگونه فداکاری و جانبازی هستند (صحیح است).

آن برخوردارند (صحیح است).

برای عرض شادباش این روز خجسته مراسم بسیار باشکوهی در پیشگاه شاهنشاه آریامهر روز گذشته در کاخ گلستان برگزار شد. این جاب از طرف خود کلیه نمایندگان محترم این عید سعید را به پیشگاه با عظمت شهر برادراد گستر اسلام پناه که همیشه توجه خاص شاهانه به تعظیم شعائر مذهبی مبدول میرمایند (صحیح است) و همچنین به هموطنان عزیز و مسلمانان جهان صمیمانه تبریک و تهنیت عرض نموده و از خدای بزرگ دوام سلطنت و سلامتی و بقای عمر شاهنشاه آریامهر و علیا حضرت شهبانوی نیکوکار فرج پهلوی و والاحضرت ولا تعمد عظمی و محظوظ رضابهلوی و خاندان جلیل سلطنت را مشتلت داشته و آبروز و مقدم که عموم مسلمانان در سایه تعلیمات عالیه پیامبر عالیقدر خود رستگار و سعادتمد گردند (صحیح است، احسن).

بیست و پنجم شهریور سی سال تمام از دوران سلطنت بر افتخار و بر برکت و باشکوه اعلیحضرت همایون شهربار عادل و ترقی خواه تبریک عرض نموده آرزومندیم که انشاء الله همه ما و ملت شریف ایران جشن باشکوه

اشکال توانیافت...» (صحیح است) نزدیکی جشن پرشکوه سبب شده است که سرور و شادی و جنب و جوشی که از مدتد پیش در سراسر کشور بچشم می خورد همراه با نجاح هزاران طرحهای عمرانی در کشور روز بروز بیشتر شده و به مردم ایران که خود را در این جشن میهنه سهیم میدانند هم گام بادنیان تمدن برای بهتر برگزاری آن در فعالیت و تلاش زاندالوصیفی میباشد (صحیح است). عرض دیگر اینکه نمایندگان محترم استحضاردارند چندی قبل سیلی در بعضی از روستاهای شهرهای غرب ایران خسارتهایی وارد آورده حسب الامر ملو کانه بلا فاصله از طرف جناب آقای هویدان خست وزیر محترم هیئت های جهت رسیدگی و اقدام بنواحی سیل زده از امام شدن و گمیت شیر و خورشید سرخ ایران هم مساعدتهای لازم را بمقوع نمود که باعث کمال تشكیر است اینجانب به معیت آقای فرماندار محترم شهرستان ملایر و چند فراز رؤسای ادارات محل همان موقع بر روستاهای ملایر که در اثر سبل و نگران خسارت دیده بودند عزیمت نموده و اقداماتی در محل با مساعدت فرماندار کل محترم همدان به عمل آمد و گزارش کاملی با پیشنهادات لازم جهت مساعدت بر روستاییان تقديم جتاب آقای نخست وزیر نموده که مورد توجه قرار گرفته و بلافاصله دستور اقدام صادر فرموده د انتظار دارد که دستگاههای مسئول اقدامات لازم را هرچه زودتر انجام دهند لازم میدانم از جناب آقای هویدا نخست وزیر محترم و همکاران محترم شان صمیمانه سپاسگاری نمایم (احسن، احسن).

رفیق - خاتم صفحی نیا بفرمائید.

مهروش مستوفی (صفحی نیا) - با اجازه مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی و نمایندگان ارجمند، برای اینجانب موجب نهایت افتخار و سر بلندی است که اولین صحبت خود را دریست و سومین دوره تقدیمه بمناسبت بیعت رسول اکرم یعنی روزی که حضرت رسول اکرم به پیغمبری مسلمانان بمعوث شدن آغاز می کنم و این آغاز مغتنم را بفال نیک می گیرم. دیروز همگی وقع شرقيای توجه داشتیم که رهبری چقدر اهمیت دارد و هر چقدر از تعالیم عالیه اسلامی الهام نمی گیرند و همین اتفاق ایشان

پنجمین سال سلطنت رهبر بزرگ خود را باشکوه و جال هرچه شایسته تر بر پیاسازیم (اشاعه الله). مایه کمال سرافرازی است که اصل اول انقلاب سفید یعنی اصل اصلاحات ارضی، بعثت خداوند متعال و در سایه ابتکار و تدبیر ملو کانه بنتجه مطلوب پیوست و با موقیت کامل انجام یافته بطور یکه از اول مهرماه سال جاری در سراسر کشور دیگر زارعی نیست که مالک زمین زراعی خود نباشد (صحیح است) امروز خوشبختانه در روستاهای کشور هرچه هست زندگی است و همه جا تلاش و کوشش برای بهتر زیست بچشم می خورد (صحیح است) عموم کشاورزان کشور که آزادی و آسایش و رفاه خود و خانواده و بالاخره برخورداری از کلیه مزایای فردی و اجتماعی را مانند سایر هموطنان عزیز از اذات مبارک شاهانه میدانند (صحیح است) مراثب سیاست و حق شناسی بی بیان خود را به پیشگاه مبارک ملو کانه تقديم داشته و آماده هرگونه فداکاری و جانبازی هستند (صحیح است).

نقاران سی سال سلطنت پر افتخار و پر برگت با سال کورش بزرگ و برگزاری مراسم شکوهمند دوهزار و پانصد سال بینانگذاری شاهنشاهی ایران که یادآور عالیترین خصائص ملی و معنوی و اصیل ترین ارزشها تاریخی مدنی کشور مابوده و گواه پیوستگی شاه و ملت است برای هر ایرانی افتخار آمیز است، بدون شک این مراسم بعنوان یکی از پدیده های در خشان تاریخ و بزرگترین حادثه قرن زندگ و جاویدان خواهد ماند.

شاهنشاه آریامهر در هنگام گشایش ششمین دوره

تقدیمه مجلس سنا ویست و سومین دوره تقدیمه مجلس

شورای ملی در این باره می فرمایند:

..... این جشن نه تنها نمودار تاریخ پر افتخار چند هزار ساله ایران بلکه در عین حال بیان کننده سهم عظیم تمدن و فرهنگ ایرانی در تکوین فرهنگ و تمدن جامعه بشری است و از این نظر همانقدر که بما تعلق دارد متعلق به تمام عالم بشریت است بهمین جهت است که دنیای تمدن و متفرق از همان آغاز اعلام برگزاری این جشن خود را از نزدیک در آن سهیم دانسته و شرکتی چنان وسیع و همه جانبه را آنهم در عالیترین سطح فرهنگی و اجتماعی تدارک دیده است که مشاید نظری برای آن به

سیاسی بزنان در کنفرانس اقتصادی در مجلس سنا اعلام فرمودند
این حق هم مطابقت میکند بالاصل دوم قانون اساسی و
هم مطابقت دارد با موازین شرعی که با ۱۱ سوره
محتنخ اشاره فرمودند که پیغمبر با زنان بیعت کرده بودند
و این بیعت بجزی جز دخالت و شرکت زنان در کلیه
شئون سیاسی نبود و در حقیقت حقوق فرهنگی را که درضا
شاه کیم بزنان داده بودند تکمیل فرمودند و امروز ما آنها
را در پنهانی مختلف در روستاهای بعنوان کدخداء، در
شهرها، شهردار، در خانه های انصاف، هوراهای
داوری و درستهای معلم، دکتر، مدیر کل و مقام بالاتر
مثل معاونت، وزارت یانسایندگی مردم در مجلسین سنا
و شورای ملی می بینیم که نیمی از افراد مملکت و در
حقیقت نیروی انسانی را در مملکت دوپر ابر کرده اند این
کار را که اعلیحضرت همایون فرمودند و از افکار بلند
ایشان ناشی شده است بدليل اینکه ما میدانیم امروز در
دبیا از محدودیتهای اقتصادی گرفته از حقوقی اذناهاری
هرچیزی که در دنیا اتفاق یافتند خانه و کاشانه زنان را
بهم میزنند و این را بخوبی توجه داشتند که دخالت زنان در
کارهای سیاسی مملکت شرکت بیشتر آنها در امور
ملکت آهار ایشتر مسئول میدانند و واقعاً این امر حقیقت
پیدا کرد دریشت این تریبون بنام نماینده زن و نماینده
معهم، فرق نمیکند، شادباشها خودمان را بمنابت این
افتخار بزرگ حضور مبارکشان تقدیم میکنیم و امیدوار
هستیم که زنان ایران همانطور که کارهایی بهمه داشان
واگذار شده بتوانند بخوبی این مسئولیتها را انجام بدهند
و همانطور که دیده شده که تا حالا انجام داده اند اما در
مورد مبارزه با بیسادی در سطح مملکت و پیکار با
بیسادی در سطح بین المللی پیشنهاد شاهنشاه ارزنده بود
مالحظه بکنید یکی از کارهای ایشان این بود که پیشنهاد
فرمودند که بیانید مقداری از بودجه نظامی را صرف
تعلیم و تربیت و صرف باساده کردن مردم بکنیم در
ملکت ما این کار عملی شد برای اینکه سپاهیان دانش
۳۴ ماه بفرادرگفت فنون نظامی میردازند بعد در روستاهای
میرون و هم اینها نور دانش را بدورترین روستاهای
نقاط این مملکت میرسانند بطوریکه میدانید این برنامه
مورد اعجاب جهانیان است و میتواند برنامه نمونه ای

و میهن را با هم توأم و توأمًا ذکر کرده اند هر جا شاه
موفق بوده مملکت سر بلند بوده و هر جا شاه در گیر بوده
مملکت آشفته بوده بهمین دلیل آنروز مردم قیام
کردهند و این قیام برای پشتیانی از رژیم
سلطنت مشروطه بود همگی نتایج این قیام را می دانیم و
این قیام یک نقطه عطف در تاریخ کشور ماست از آن زمان
اصلاحات ایران آغاز گشت و اصلاحات ایران سبب
همین پیروزیهای شده که ما آلان مشاهده میکنیم یک
چیز دیگری هم باید گفت غیر از این اتحاد یگانگی
رهبری عالی هم مهم بود در این دوران هیچ سرمایه ای
بالاتر از فکر و اندیشه نیست می دانیم شاهنشاه آریامهر
بزرگترین فکر و اندیشه را که بزرگترین سرمایه بشر است
برای اصلاحات بکار بردند و پس از آن توسعه داشتگاهها
توسعه راهها و امور مخابراتی - تقسیم املاک سلطنتی بود
و مملکت را آماده برای جنبش انقلاب ششم بهمن نمود
در بهمن سال ۴۱ این موقعیت بدست آمد و شاهنشاه لوایح
ششگانه خود را بتصویب ملی گذاشتند و آن لوایح الغاء
رژیم ارباب رعیتی، ملی کردن جنگل ها، فروش کارخانجات
دولتی بعنوان پشتونه اصلاحات ارضی واژ همه بالاتر
بنظر من اصلاح قانون انتخابات و شرکت زنان در
انتخابات و تشکیل سپاه دانش و سهیم کردن کارگران در
سود کارخانجات بوجه که برای اینکه زیاد وقت نمایندگان
محترم را نگیریم با خیصان میگوییم اینها باعث شد که
پیشرفت هایی برای مملکت حاصل شد بعد اصل دیگر
باین ۶ اصل اضافه شد و آن تشکیل سپاه بهداشت، سپاه
ترویج و آبادانی و خانه های انصاف و نیز ۳ اصل دیگر:
ملی کردن آنها و منابع طبیعی و نوسازی و انقلاب اداری
این دوازده اصل تکمیل شد و با وجود خود رسید در اینجا
پدیده انقلاب سفید ایران در حقیقت پدیده انسانیت رفاه
آسایش برای انسانهای زحمتکش آنها که روی زمینهای
خودشان کار میکنند و با در کارگاهها در امور صنعتی و
تولیدی بفعالیت مشغولند اینها استفاده کرده اند از این
انقلاب انسانی و نتیجه این شد که سطح در آمد در روستاهای
بالا آمد بهبود وضع کارگران پیش بینی شد و از همه بالاتر
نمی از افراد کشوری یعنی زنان حقوق سیلی خودشان رسیدند
شاهنشاه آریامهر در هشتم اسفند ۱۳۴۱ هنگام اعطای حقوق

پنجمین کنگره مجمع عمومی سازمان ملل تصویب شد و
جنبه جهانی پیدا کرد کنگره امریکا نطق شاهنشاه و پیشنهاد
معظم له را بعنوان ویفه انسانیت در سجل رسمی مذاکرات
خود حفظ کرد این برای یک ملت اهمیت دارد
ماهمه میدانیم پیشنهاد شاهنشاه مارا کارشناسان حقوق
بشر سازندگی صلح نام نهادند فرق بین سازندگی صلح
و حفظ صلح بسیار است حفظ صلح را میشود با موافقه
قدرتها حفظ کرد یعنی بموافقه وحشت ولی سازندگی
صلح مهم است و پیشنهاد شاهنشاه مازنندگی صلح را
دربرداشت مقایسه کنیم در ۳۰ سال سلطنت شاهنشاه که
من امشن را ۳۰ سال نلاش برای رفاه و سعادت ملت
ایران گذارده ام این سی ساله زمانی است که اشخاصی
بحساب نمایوریم یعنی در مادیات و معنویات یک جامعه
همستگی هایی وجود دارد یعنی همیستگیهایی
هست بین حاکمیت و قلوب مردم، کورش کبیر و قسی
بابل را فتح کرد مشور خود را بعنوان اولین سند انسانیت
ارائه داد و مشور کورش کبیر بعنوان بزرگترین سند
آزادی انسانها و بزرگترین نشانه تعدد انسانیت امروز در
یکی از سال های سازمان ملل متعدد تبت و ضبط است این
اهمیت دارد در شاهنشاهی ایران بلا فاصله مقایسه میکنیم
استقرار عدالت را در سطح جهانی در زمان حاضر و آن
هدیه شاهنشاه آریامهر طرح پیشنهادی لژیون خدمتگزاران
بشر است شاهنشاه لژیون خدمتگزاران بشر را در خردداد
ماه سال ۱۳۴۷ در دانشگاه هاروارد هنگامی که دکترای
افتخاری بایشان اعطای شد از این فرمودند طرح شاهنشاه
همان فلسه انسانیت را در برداشت شاهنشاه فرمودند
که امپاطوران قدیم لژیون های نظامی تشکیل میدادند
آنها و لژیونهایشان ازین رفتند ماباید سپاهی بین المللی از
هر طبقه از هر جنس و از هر زاد صرف نظر از هر وضع اجتماعی
و اقتصادی تشکیل بدهیم زیرا بسیاری از مردم دنیا در جهله
و فقر و بیسادی بسر می برند و ما با آنها بکار چه مشرک
داریم و آن انسان بودن نهادیت بیانیم بایشان یاری
کنیم این طرح شاهنشاه مورد تحسین جهانیان قرار گرفت
و در آنجا ۷۰۰ نفر از زبده ترین کارشناسان حقوق بشر
حضور داشتند طرح پیشنهادی شاهنشاه بعداً دریست و

بعنوان یک مادر نمونه، یک فرد لاتین اجتماعی و نمونه که از کوچکترین کارگاهها تا دورترین روستاهای اطلاع دارند و برفع مشکلات اجتماعی ایران بردخته و برای رفاه مردمیکه از میان آن پای گرفته اند کوشش مپرماند علیاحضرت شهبانو مخصوصاً توجهشان نسبت به پجهها بیشتر است و برای بجهه هازندگی بهتر میخواهد، مدرسه بهتر میخواهند، کتاب بهتر میخواهند و این توجه علیاحضرت بوضع زندگی مردم و پجهها وضع زندگی مارا دگرگون کرده و پایا در این دوران انقلاب با همسر ناجادارشان اشتراک مساعی داشته و دارند پیش میروند و ما مبینیم در سازمانهاییکه زیر نظر علیاحضرت شهبانو بکارهای بهداشتی یا خیریه اقدام میکنند چقدر در مملکت منشأ اثر هستند و تولد والاحضرت ولایتهد که واقعاً برای مملکت ما خوشبختی آورند و همه آن را بفال نیک گرفتند و دیدگن شاهنشاه هم باداشتن فرزندان خوب روشند و محیط خانوادگی شاه گرم گردید و امانتام پیشرفتهاچه درامر سیاسی و چه در امور خانوادگی بایستی بگوئیم که از افکار بلندخودشان نتیجه گرفته شده است ولی این امدویون یک چیز دیگری هم هستند و آن ایمان و اعتقادی است که مخصوصاً نه تنها در مورد بالا بردن قیمت بشکه های نفت، در بالا بردن مالیات کمپانیهای نفتی بلکه در این وضع بعیدالتنی، کشورهای اوپک مجبور بودند کالای خود را بقیمت ثابت مواد خام را بفروشند و هر چه مبخواستند بخرند بقیمت های بالاتر و برای این کار ضایعه صحیح وجود آمد امروز تمام کشورهای اوپک از این پیشنهاد و از پایداری و رهبری شاهنشاه بهره مند شدند و وضع ما را در دنیا بهتر نموده و حیثیت و آبروی بیشتری برای ماتحصلی کرد اما در اینجا بایستی نکه دیگری اشاره کنم و آن زندگی خانوادگی شاهنشاه است زندگی خانوادگی شاهنشاه هم دستخوش حوادث بود تا آن روزی کوشش نمایندگان بدر و ازه تمدن بر سیم برای رسیدن باین دروازه که شاهنشاه از یک خانواده اصلی ایرانی علیاحضرت آن روزرا ببینیم و با سر بلندی بسوی آن گام بر میداریم. یک مسئله دیگری هم هست و آن راه انتقاد سازنده است از انتقاد سازنده نباید پیر هیز کنیم امیدواریم که در این راه نیز روز بروز علیاحضرت شهبانو از قبول کردن مسئولیت های مهم دوران انقلاب نه تنها بعنوان یک ملکه بلکه واقعاً

مخصر نبتوان کماهونه حق مطلب را ادا کرد بطور خلاصه آنچه که میتوانیم عنوان کنیم اشاره بچندی پیشافت اساسی جامعه ایران است. نمایندگان محترم کاملاً استحضار دارند که تولید کشاورزی مملکت ما که در سالهای قبل از انقلاب ایران ۸۵ میلیارد ریال در سال بوده است فقط در مدت ده سال به ۱۷۰ میلیارد ریال در سال رسیده است یعنی ۵۰٪ فرونسی داشته و جامعه صنعتی ایران سازندگی اش به این کیفیت آغاز شده است که اگر تولید صنعتی مایا مقایسه با آنچه در ده سال پیش بوده است بعیزان ۳۰٪ فرونسی یافته با این آنچه رشد اقتصادی ما مرحله تمدن روستائی را پشت سر گذاشتیم و در آستانه صنعتی شدن هستیم و در سالهای ۱۳۶۹-۱۳۷۰ جامعه ایران ۷۵٪ نیروی انسانی مشاغل در صنایع خواهد بود و بنابراین تمدن صنعتی را بسوی تمدنی بزرگ در ۲۰ سال آینده خواهیم دید برای سرعتی است که در روند تکامل اقتصادی ده سال گذشته داشتیم و این در تاریخ زندگی ملل بدون سابقه است از نظر فرهنگ در سال ۱۴۰۰، چهارصد هزار دانش آموز داشتیم و امروز دوازده برابر آن در واحدهای آموزشی و مدارس ماتحصلی می کنند در آمد سرانه ۱۲۰۰۰ ریال به ۲۴۰۰۰ ریال افزایش یافته است سرمایه گذاری در ماشین آلات صنعتی که بعیزان ۵ میلیارد ریال بوده است قبل از انقلاب سفید ایران بعیزان ۱۲ میلیارد ریال بوده است به ۲۴/۱۲ میلیارد ریال افزایش یافته است کیفیت کار سپاهیان بهداشت حکایت میکند که سالیانه چند میلیون نفر از روستائیان به درمانگاههای سپاهیان بهداشت مراجعه کرند در تاریخ کدام مملکت یک چنین تحول اساسی در تمام شون اجتماعی و سیاسی یک مملکت ساقمه دارد؟ و این پیشرفت ها براین مبنی است و بر مبنای یک فلسفه انسانی که اگر یک روز در تاریخ روم جلد بین پاترسیون ها و پلیون ها است اگر روزی انقلاب خونین انگلیس در قرن ۱۷ تحول پیدا می کند یا انقلاب فرانسه در بیان قرن ۱۸ برای نخستین بار در دفتر اتفاقات بشر در عالم بشریت ثبت می شود که در ایران انقلاب ابعتنای واقعی یکلمه تحقق پیدا کرد یا هفظ کمال انسانی و کمال تمدن یعنی بدون

رئیس- آقای دکتر علومی پفرمایند.

دکتر رضا علومی- بنام خداوندان رهبر انقلاب بزرگ اجتماعی ایران اقتدار سعدین را تبریک میگوییم اقتدار سعدین بمناسبت بعثت حضرت رسول اکرم و آغاز ای و یکین سال سلطنت شاهنشاه آریامهر در سال جشن شاهنشاهی سال کوروش بزرگ. از مجموع بیانات همکاران عزیز آنچه بطور خلاصه عنوان میشود گویند های ژرف و استوار جامعه ایران هست در رشته های اقتصادی و اجتماعی و سیاسی و دیگر شخصیت جهانی شاهنشاه و رهبری خردمندانه دیلماسی ایران با پرتوافکنی جهانی استنباطی که از این عرایض می کنم همبستگی است میان فلسفه کوروش و فلسفه انقلاب سفید ایران. از مجموع بیانات همکاران محترم چندنکه را استنتاج میکنم، ویرانی فودالیزم ایران نتیجه اش بیرونی زندگی در بندانه داشته و دارند پیش باشند خود را بازگردانند که این هستند و تولد والاحضرت باشند باشند و همه آن را بفال نیک گرفتند و دیدگن شاهنشاه هم باداشتن فرزندان خوب روشند و در مملکت منشأ اثر هستند و تولد والاحضرت ولایتهد که واقعاً برای مملکت ما خوشبختی آورند و همه آن را بفال نیک گرفتند و دیدگن شاهنشاه هم باشند فرزندان خوب روشند و مجیط خانوادگی شاه گرم گردید و امانتام پیشرفتهاچه درامر سیاسی و چه در امور خانوادگی بایستی بگوئیم که از افکار بلندخودشان نتیجه گرفته شده است ولی این امدویون یک چیز دیگری هم هستند و آن ایمان و اعتقادی است که شاهنشاه بخداوند متعال و ائمه اطهار دارند و این راهیشه ثابت کرده اند و با واقع بینی همیشه در جواد و مسائل ایران بلکه هم مملکی که در تاریخ قرون بیستم برای نخستین بار است که میتوانند در پرتو رهبری صحیح احراق حقوق خودشان را بطور صحیح تجلی بدهنند بیان سی سال سلطنت شاهنشاهی در این جا سی سال افتخار هم آنچه باشندکار است سی سال خدمت به تمام بشریت است ۳۰ سال پیروزی که ثبت است بر زرین برگهای دفتر تاریخ شاهنشاهی ایران و بهتر گواه این مدعای تها ملت ایران نیست که از قلوب ملت ایران بر میخیزد و گویای پیوند ناگستنی میان شاه و مردم است بلکه این پرتو افکنی در جهان قرن بیست هم تجلی دارد اهمیت موضوع و عظمت دگرگوییهای عمیق جامعه ایران و نقش شخصیت بزرگ شاهنشاه در صحنه سیاست جهانی باندازه ای موضوع حائز اهمیت است که با این عرایض

بر شمرد و در همه این احوال شخصیت ممتاز و رهبری بر تدبیر شاهنشاه آریامهر بود که بالطف خداوندی کشور و ملت ایران را با ساحل سعادت و صلاح رهنمون بوده است (صحیح است) و آنگاه که دوران ثبات و آرامش کشور فرارسید و زمینه لازم برای شروع یک تحول اساسی فراهم آمد انقلاب شاه و ملت شکوفان گردید (صحیح است).

اجراهای تزها و دکترین خاص رهبر انقلاب ایران در طول سال سلطنت علاوه بر اثراتیکه در روابط اجتماعی و مسائل جمعی کشور بجای گذاشته است موج پیشرفتها و ترقیاتی در زمینه صنعت، کشاورزی و تکنولوژی و علوم جهان امروز شده است که هر یکشنبه آنها موجب شکفت و اعجاب جهانیان گردیده است (صحیح است) من بعلت محدودیت وقت در باره پیشرفتنهای که در کلیشه‌شون مملکتی در این سی سال بعمل آمده عرضی نمی‌کنم و اکتفا می‌کنم بمختصری در مردم دسته و طبقه‌ایکه افتخار حاصل نمودند از رهبر انقلاب لقب شریف کسب نمایند (صحیح است) دسته و طبقه‌ایکه قدر وسیعی از اجتماع ایران نوبن را تشکیل داده و چرخ اقتصاد و صنعت کشور بر بازار وان نیز و مند آنان استوار است و بالاخره دسته و طبقه‌ایکه امروز در پیش از ۳۸۷۰ کارخانه و کارگاه در گوشش و کنار این مملکت با لباس و افزار کار افتخار آفرین صنایع و اقتصاد مین عزیز خود هستند و در هر حال آماده سربازی و جانبازی در راه شاه وطن خود بوده (صحیح است، احسنت) و همگی اعتقاد قلبی دارند که در دوران پر افتخار این سی سال فصل نوبنی در زندگی کارگر ایرانی گشوده شده و شخصیت فردی و موقعیت ممتاز اجتماعی او در جامعه مشخص گردیده و خوب می‌دانند در این سی سال با تصویب قوانین کار، بیمه‌های اجتماعی، سهیم شدن در سود کارگاهها و کارخانه‌ها، ایجاد شرکت‌های تعاونی و طرح‌های تأمین مسکن سعادت و خوشبختی کارگران و خانواده‌های آنان تضمین گردیده است (صحیح است) (با اینهمه کرار آشیده اید و از جمله در مراسم گشایش دوره جدید مجلسین ملاحظه نمودید که شاهنشاه فرمودند باین میزان ترقی و پیشرفت قانع نیستند و برای فرد فرمانیت حق شناس خوبیش خواستار بهترین زندگی و رفاه پیشتر می‌باشد.

روزیکه منجی عالم بشیریت و استوارترین مرد پاکی و ملی است، کلمه شاهنشاه فیلسوف در مردم رهبر انقلاب ایران مفهوم و معنای کامل دارد. جزیره‌العرب بنو آن منادی حق بگوش جهانیان رسانید و فرهنگ و تمدن اسلامی را بی ریزی کرد. محمد معلم‌علدار همبستگی میان فلسفه کوروش و انقلاب سفید ایران با فرمایش ملوکانه و گفته‌ای از سعدی خاتمه میدهم این فرمایش کبیر در پیش از ۲۵۰۰ سال قبل پایه گذار حقوق کوروش بود و ما امروز برای تجلیل از اوجشنی باین عظمت برپا می‌باشیم حقوق بشر چیزی است که ناکنون فقط با لفظ و کلمه عنوان شده است در حالی که هم اکنون در دنیا بیش از یک میلیارد بسیار وجود دارد و خدمایند که در این جهان بهناور چه تعداد انسان گرسنه سر بر بالین می‌نهند و یا چقدر بسیار بدون بذل توجه وجود دارد و چه کسانی هستند که از حداقل زندگی محرومند. شاید در مملکت ما نیز متأسفانه هنوز معدودی باشند ولی بهر حال مساوی خواهیم روح و فلسفه اعلامیه کوروش کبیر را در مدت زمانی و زندگی امروزی و حقوقی که هر فرد باید داشته باشد متجلی کنیم. مانع استار آنیم که همه کس بتواند آن حداقل زندگی که برای تعداد امروزی بشر قابل قبول است برخوردار باشد، و این کلامی است که شاهنشاه بمناسبت همبستگی میان فلسفه کوروش و فلسفه امروز انقلاب سفید ایران می‌فرمایند عرایض را با این گفتمه مدعی تمامی کنم.

لقد سعد الدینیا به دام سعده

وابده المولی بالویة النصر

همانا جهان باوجودش نیکبخت شد.

شاد کامیش پاینده باد و خداوند با پرچم‌های بیرونی و پیرا یاری کناد جاوید شاهنشاه آریامهر رهبر انقلاب بزرگ اجتماعی ایران (احسن - احسنت).

وقیس - آقای صائب بفرمائید.

صائب - جناب آقای رئیس، هنکاران محترم خوشبختانه شروع کار دوره بیست و سوم قانونگذاری برگذاری مقدمات جشن‌های دوهزار و پانصد سال شاهنشاهی ایران زمین است. جشنی که صرف نظر از آثاریکه در شناسانی ایران و تعداد این کشور کمین بجای حضور مصادف بود باروز یعنی حضرت ختمی مرتب خاتم‌الذین.

(صحیح است - احسنت) بحمدالله دولت حزبی، در پیشرفت این تحولات سهم بسازی داشته است و این حقیقت را میتوان از رضایت خاطر ملوکانه و اظهار رضایتی که در نقط افتتاحیه فرمودند استنباط کرد. چه شاهنشاه جز پیشرفت کار انقلاب و رفاه و آسایش ملت ایران هدف و مقصدی نمی‌شناشد و دولت حزبی مامباھی است که در احرار این برنامه‌های انقلابی رضایت خاطر شاهنه را بنام سند افتخاری برای حزب ایران نوین تحصیل کرده است (احسن - احسن).

رنیس - آقای فرهاد پور بفرمائید.

فروهاد پور - امروز بمناسبت تقارن با آغاز سی و یکمین سال سلطنت پر افتخار شاهنشاه آریامهر همکاران عزیز مطالبی فرمودند که هر کس هرچه گفت از زبان سی میلیون ملت ایران بود (احسن) در مملکت ما مسائلی هست و مواردی هست که همه در آن اتفاق نظر و عقیده داریم و هیچ اختلاف نظری نیست سی میلیون مردم ایران در این قبیل مسائل که مربوط است به موجودیت، استقلال، هستی و همه‌چیز ملت ایران همفکری و هم‌آنگی دارند و همزبانند اگر مقام محترم ریاست در موقع تبریک به پیشگاه مبارک شاهنشاه مطلبی بیان می‌کنند از زبان سی میلیون ملت ایران است (صحیح است) اگر همکاران اکثریت و همکاران اقلیت مطلبی می‌فرمایند از زبان همگی ملت ایران است ولی با این احوال تذکر بعضی مطالب از جهت یادآوری آنها که شاهد و ناظر بودند و ارشاد آنها که سنان اقتضا نداشت و با این پادآوریها از گذشته خودشان و گذشته مملکت اطلاع پیدا می‌کنند واجب ولازم است بنظر من همکاران عزیزی که از نظر سنتی اقتضا دارند مقایسه‌ای بفرمایند بین آنچه که در شهریور ۱۳۵۰ هستیم یک مقایسه بهین این دو مقطع زمان که سی سال فاصله دارد بنظر من بمراتب پیشتر بیفع و نشان دهنده و عنوان کننده تمام مسائلی است که امایاشما هر کدام بگوئیم چون آنچه بگوئیم باز حق مطلب را ادانکرده‌ایم و همه مسائل را نگفته‌ایم آنچه درسی سال گذشته برماء ملت ایران گذشته است کتابها و

صفحه ۱۱

وراستگو باش و به اساس سلطنت و حقوق ملت خیانت نمایم و هیچ منظوری نداشته باشم جز فوائد و مصالح دولت و ملت ایران. (در این موقع کلام الله مجید بالاحترامات لازم از تالار جلسه خارج گردید).

۴ - تصویب صورت جلسه عصر سه شنبه ۱۶ پنجشنبه ۱۸ شهریور ماه ۱۳۵۰
رنیس - صورت جلسه‌های عصر سه شنبه ۱۶ و پنجشنبه ۱۸ شهریور ماه خدمت خانه‌ها و آقایان توزیع شده است نسبت باین صورت جلسه‌ها نظری نیست؟

دکتر موسوی - اصلاحاتی در عراض بندۀ باید بشود که تقدیم می‌کنم.

رنیس - اصلاح می‌شود، نظر دیگری نیست؟

(اظهاری نشد) صورت جلسه‌ها تصویب می‌شود.

۵ - بیانات آقای نخست وزیر و تقدیم برنامه و معرفی اعضاء دولت.

رنیس - جناب آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید.

نخست وزیر (امیرعباس هویدا) - جناب آقای رئیس - نمایندگان محترم.

مشیت الهی و اراده سنبه اعلیحضرت هم‌ایران

شاهنشاه آریامهر چنین تعلق گرفت که بار دیگر افتخار

خدمتگزاری در سالی چنین پرشکوه نصب این خدمتگزار

گردد. سالی که یادآور تمدن در خشان و عظمت کهن

شاهنشاهی ایران است و برازی هر ایرانی انگیزه ایست

نیرومند بخاطر اعتلای هرچه پیشتر جامعه بزرگی که اکنون

دست اندر کار ساخت و تحول و تجلی آن هستیم (صحیح است).

اینک در بیک چنین زمان فرختنده که خود و اعضاء

دوات در این ساحت مقدس حضور یافته ایم افتخار دارم

برنامه دولت را که در آن ضمن اشاره به اقدامات گذشته،

از جهت ارتباط آن با آینده، کلیه اقدامات دولت گز

زمنی شون اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی مدرج است

به این ساحت مقدس تقدیم کنم. یک چنین برنامه‌ای بایدار

تمام جهات شایسته ملتی باشد که در دوران پرشکوه انقلاب

ایران در راه مجد و عظمت کشور خود گام برمی‌دارد.

ایران ما، در بستر قرون و اعصار مهد تمدنی بزرگ

و در خشان بوده و آواز شهرنش در اقصی نقاط دنیا بایستان طبیعت آنداز بوده است (صحیح است). چه بسیار از کشورها که از فرهنگ و تمدن کشور ما برهدها بوده اند و چه بسا

در مملکت ما شده است نعمت امنیت و آزادی است که رهبر بزرگ ما بمردم بصورت وجود احزاب اقلیت و اکثریت عثایت فرمودند امروز در پرتو چنین آزادی است که ما اقلیت عددی که در مجلس داریم عرض می‌کنم در مجلس نهاد جامعه، با این اقلیت عددی صدای ایمان آنچنان در مقابل شما اکثریت را ساخت که اگر کوچکترین انحراف و تخلفی داشته باشد در نهایت شدت جلوگیری می‌کنیم این رامن آقایان قول میدهم ماعدده‌مان از نظر عددی در مجلس از شما کمتر است ولی انشاء‌الله، قول کنید؛ یقین داشته باشد که با قبول مقطع انتقادی اقلیت قدم به آستانه تمدن بزرگ خواهیم گذاشت این را شما بدانید که عامل پیشرفت شما وجود ما و انتقاد ماست ارزش این را بدانند و بفهمند که ما برای اینکه بمرحله مورد هدف و آنچه که آرزو و هدف ماست بررسی در راهنمای وارشاد و انتقاد سازنده برای جلوگیری از اشتباht شما کوشا نهاده بزرگترین موضعیتی که عده با منطق توأم باشد اکثریت عددی دیگر قوتی خواهد داشت (دکتر المونی - باید مقطع داشته باشد) (مهندس صائبی) - حرف منطقی را قبول می‌کنیم، به حال بنظر من بنام یک عضو اقلیت بزرگترین موهبتی که عنایت شده است بملت ایران نعمت آزادی است بیاید در کمال رشد فکری از این نعمت آزادی که بیما مرحمت شده است استفاده کنیم و آنطور که خواسته رئیس و رهبر بزرگ مملکت است گامهای بیشتری بسته دف عالی رهبر ملت برداریم (احسن - احسن).

۳ - اجرای مراسم تحلیف بوسیله خانم همایش‌اهدی

رنیس - وارد دستور می‌شویم از خانم زاهدی خواهش می‌کنم برای ادای سوگند تشریف بیاورند.

(در این موقع کلام الله مجید با احترامات لازم به تالار جلسه آورده شد و عموم حضار قیام نمودند).

خانم زاهدی - متن قسم نامه را بشرح ذیر قرائت و ذیل آن را امضاء کردن.

من که در ذیل امضاء مینمایم خداوند را بشهادت می‌طلبم و بقرآن قسم باد می‌کنم مادام که حقوق مجلس و مجلسیان مطابق قانون اساسی محفوظ و مجری است تکالیفی را که بعن رجوع شده است مهما عکن با کمال راستی و درستی و جد و جهد انجام بدhem و نسبت به اعلیحضرت شاهنشاه متوجه ، عادل مفخم خودم صدیق

مذاکرات مجلس شورای ملی

جله ۵

تاریکیهای از فروغ دانش و پیش بزرگان این سرزمین برداشتی پیوسته‌اند (صحیح است). اگر شارهای این تمدن در خشان زمانی چند در اثر تهاجم بیگانگان و کوتاه نظری محدودی از خود پرستان در زیر حاکستر ناکامی ماند و ایران و ایرانی از کاروان تمدن جهانی بدور افتاد امروز جای افتخار است که انقلاب ایران به آن دلشکستگیها و عقب‌ماندگیها پایان بخشد و مارا اکنون در جریان یک تحول در خشان برای رسیدن بمرزهای تمدن بزرگی که اصول آنرا شاهنشاه برای ملت ایران ترسیم فرموده اند قرار داده است. بدیهی است که طی این راه تنها با ایمان و اعتقاد راسخ به اصول انقلاب و اتكاء بمبانی استوار اخلاقی و معنوی میسر است. ایمان و اعتقادی که میتواند قدرت محركه اصلی فعالیتهای همه افراد کشور باشد تا بینسان راه آینده هرچه زودتر و بهتر هموار گردد و کشور ما در آن جهان شرایطی قرار گیرد که بیش از پیش بعنوان یک قدرت بین‌المللی و یکی از پاسداران صلح و امنیت و رفاه پریت متجلی شود (احسن) و این همان مفهوم وسیع و همه‌جانبه است که در متن و محتوای «تمدن بزرگ» با آن آشنا میشویم، بنابراین آن تمدن بزرگی که مابدنیان آنیم، تهاباگرد آوردن ثروت و آشنازی با روشهای علمی و فنی جلوه‌گر نمیشود. زیرا در اختیار داشتن پژوهش‌های این وسائل علمی و فنی توأم بازرونهای فراوان بخودی خود موجده شجاعتی برname دولت میردادم :

بطوریکه نمایندگان محترم ملاحظه خواهند فرمود شرح کامل برنامه دولت که شامل رئوس هدفها و سیاستهای اجرائی است به تفصیل در مجموعه‌ای ترتیب روحی که لازمه زندگانی انسانی است محروم‌نمد پس آنچه که برای نیل بتمدن بزرگ لازم است استحکام مبانی اخلاقی و معنوی یعنی داشتن ایمان و اعتقاد بشجاعت و شهامت اخلاقی - انصاف و جوانمردی و راستی و بیگانگانی است (صحیح است - آفرین). بدیهی است که همراه با چنین عضویت‌هایی، کاردانی و دانش نیز ضروری است تا در تبیین و ترکیب این دو عامل اصلی، زفاه و آسایش بشرماندی و معنوی تأمین گردد.

اینکه بازگردانی نکات اساسی است که برنامه دولت برپایه اصل دوازده کانه منتشر انقلاب ایران

جله ۵

کشور و توسعه صنایع و بهبود کشاورزی و خدمات اجتماعی و آموزشی و فرهنگی و درمانی و سایر شههای تاکنون بعمل آمده با آهنگ سریع‌تر و وسیع‌تر تعقیب خواهد شد و در اینجا بطور اختصار روح وهدفهای اصلی برنامه دولت را با استحضار خواهم رساند و مشروح آنرا نمایندگان محترم در مجموعه برنامه دولت ملاحظه خواهد کرد (احسن).

در اینجا که سخن از روح و فلسفه اساسی برنامه دولت است، ذکر این نکه و مقدمه اساسی لازم است که در گذشته تاریخ جوامع بشری‌شناس میداده بین ترقیات و اختراقات علمی و فنی بالاثری که این تحولات بر افکار و عقاید و سنتهای گذشت فاصله زمانی نسبتاً زیادی وجود داشت، ولی امروز در جهان پر نتالم این اثرا نقریباً بشکل آنی و لحظه‌ای در آمده است و هیچ کشوری از حیطه تأثیر این تغییرات شکرف بر کنار نخواهد بود. اجتماع بشری کلا در حال تغییر و تحول مدام است. دنیا فرو میریزد و دنیا دیگری آغاز می‌گردد و در این احوال تضادها و اختلافهای بسیاری باقی میماند که هر روز حادث و شدیدتر می‌گردد. از ایک سو گروهی از بشریت با فراوانی بسیار روبرو است و از سوی دیگر گروهی انبوه بابلایانی چون گرسنگی و مرد و جهل گریانگیر است و فاصله میان این دو گروه متأسفانه هر روز بیشتر می‌شود و این تصویر تازه دنیامارا بر آن میدارد و مکاف می‌سازد که آهنگ رشد خود را بخوبی ترتیب کیم تا در حداقل زمان بحداکثر پیشرفت و به چنین موقیت بزرگ سرگردان و عامل اساسی لازم است که عبارتند از :

اول - رکن سیاسی یعنی داشتن محیط اجتماعی و سیاسی سالم و مناسب.

دوم - رکن اقتصادی و مالی.

سوم - رکن انسانی ، یعنی داشتن نیروی انسانی

چهارم - رکن انتظام و اجراء برنامه‌های ملی .

مجرب برای ترتیب و اجراء برنامه‌های ملی . شکر خدای را که امروز میهن عزیز ما برای ترقی و تعالی خود نیل به تمدن بزرگ حائز تمام ایالات عوامل و ارکان می‌باشد، زیرا انسان بقاء هر جامعه در درجه اول مبتنی بر داشتن محیط اجتماعی سالم و مناسب می‌باشد و مدارس حرفه نشانه بارزی از اهمیت خاص این رکن معنوی است. در تأمین این هدف دولت بالاهم از اصل انقلاب آموزشی و منشور امسر و سخنان تاریخی شاهنشاه آریامهر در جلسه سازمان برنامه کلیه اقدامات لازم را تکوین تمدن بزرگ ایران بود که ادامه آن در سر لوجه برنامه دولت قرار دارد (احسن).

راجح به رکن سوم یعنی ترتیب نیروی انسانی و لایق و مجرب برای ترتیب و اجراء برنامه‌های ملکتی در برنامه دولت به تفصیل بحث شده است. این رکن شامل مظاهر و تجلیات مختلف است که مجموعه آنها ما را موفق می‌سازد آن افراد لایق و معتقد و با اینمان را که در ابتدا سخن به اهمیت آن اشاره شد ترتیب کنیم. توجه مخصوص دولت به امر آموزش و پرورش در سطوح ابتدائی و متوسطه و عالی و اختصاص قسم عمده اعتبرات مملکتی به این امر خطیر و بسط و گسترش می‌باشد. مدارس حرفه نشانه بارزی از اهمیت خاص این رکن معنوی است. در تأمین این هدف دولت بالاهم از اصل انقلاب آموزشی و منشور امسر و سخنان تاریخی شاهنشاه آریامهر در جلسه سازمان برنامه کلیه اقدامات لازم را

صفحه ۱۳

مذاکرات مجلس شورای ملی

جله ۵

در کشور ما بر اثر انقلاب ایران و بسط و تعیین عدالت اجتماعی که از روح هریک از آن اصول منتج است آن محیط سالم اجتماعی که پایه همه ترقیات امروزی است بوجود آمده است (صحیح است). باخته اینها فاقن کار اصلاحات ارضی و اجراء اصل سهیم شدن کارگران در سودویژه کارگاهها و اشاعه دانش و فرهنگ و بهداشت و درمان از طرف سپاهیان انقلاب مخصوصاً در قلب روستاهای از طرف دیگر با اجراء اصل ملی کردن جنگلها و مراعات و منابع آب که از بهترین ثروت‌های ملی خدا داد است گامهای بسیار بلند در آمد براشته ایم (صحیح است - آفرین) در باره رکن دوم یعنی رکن اقتصادی و مالی بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند تمام مچاهدات و اقدامات دولت در امر بهره‌برداری بهتر و بیشتر از منابع ضمیع کشور مصروف می‌گردد تا اعتبارات و منابع مالی لازم برای ترقیات اجتماعی ملت ایران فراهم گردد (صحیح است): صنعتی ساختن کشور - بهبود وضع کشاورزی - استفاده از معادن کشور و مخصوصاً موقیت‌های تاریخی که در مورد نفت به همت شاهنشاه بدلست آمد نمونه بارزی از اقدامات اساسی بمنظور تهیه و تدارک زکن دوم تکوین تمدن بزرگ ایران بود که ادامه آن در سر لوجه برنامه دولت قرار دارد (احسن).

راجح به رکن سوم یعنی ترتیب نیروی انسانی و

ایجاد راه‌آفتدادی و اجتماعی دست‌بایم (آفرین). برای نیل به چنین موقیت بزرگ سرگردان و عامل اساسی لازم است که عبارتند از :

اول - رکن سیاسی یعنی داشتن محیط اجتماعی و سیاسی سالم و مناسب.

دوم - رکن اقتصادی و مالی.

سوم - رکن انسانی ، یعنی داشتن نیروی انسانی

مجرب برای ترتیب و اجراء برنامه‌های ملی .

شکر خدای را که امروز میهن عزیز ما برای ترقی و تعالی خود نیل به تمدن بزرگ حائز تمام ایالات عوامل و ارکان می‌باشد، زیرا انسان بقاء هر جامعه در درجه اول مبتنی بر داشتن محیط اجتماعی سالم و مناسب می‌باشد و

معمول خواهد داشت تا درده سال آینده نه تنها بسادی در کشور یافته نشود، بلکه دیرستانهای عادی و حرفه‌ای بحدودی باشد که نیازمندیهای کشور را تأمین نماید و در مورد آموزش عالی نیز ترتیبی داده خواهد شد که کلیه جوانان بتوانند در داخل کشور به تحصیلات دانشگاهی پردازند و مجبور بر فتن بکشورهای خارجه نباشند (احسن). در اینحال میدانم که بطور کلی توجه کامل دولت را با مرور مربوط به رفاه جوانان اعلام بدارم. دولت وظیفه خود میداند که نه تنها از نظر آموزشی بلکه از نظر پرورش استعدادها و تقویت روحیه سالم در جوانان کشور را تأمین سایر موجباتی که بارفاه و آسایش جوانان ارتباط دارد اقدامات وسیعی بعمل آورد که جوانان کشور که امیدهای آینده مملکت اند از حمایت های همه جانبه وسیع اجتماعی برخوردار گردند. راجع به انقلاب اداری که هدف آن نیز تعهیز نیروی انسانی لازم برای انجام خدمات دولت است، هر چند شخصاً با اقداماتی که تاکنون بعمل آمده قانون نیست، ولی این حقیقت را نیز بگوییم که این امر بارسوم و آداب و اخلاقیات اجتماعی نه تنها مأمورین، بلکه مراجعت به دستگاههای دولتی بستگی دارد و کاری نیست که در زمان کوتاه قابل انجام باشد، ولی به صورت این ملاحظات رفع وظیفه بزرگی که دولت در اصلاح امور اداری دارد خواهد بود و دولت انجام این امر را از وظائف مهم خود تلقی نماید (احسن).

در قسم اخیر سخنان خود درباره برنامه دولت مخصوصاً میخواهم به چند نکته اساسی کمتر و حداکثر تفصیلی مورد بحث واقع گردیده اشاره کنم و اهمیتی را که دولت برای آن مسائل اساسی قائل است ذکر نمایم که یکی اصل سهیم و شریک شدن مردم در اداره مربوط بخود است که بکی از خصوصیات بارز و فلسفه نهائی تشکیل انجمن های ده و شهر و شهرستان و استان و همچنین خانه های انصاف و شوراهای داوری و انجمنهای بهداری و شورا های آموزش و پرورش منطقه و سایر تشکیلات ملی میباشد که بعموم افراد کشور این موقعیت را میدهد که در امور محلی مربوط بخود بایکد بکسر گفت و شود کرده و تبادل نظر نمایند. مسلماً در اینجا باید اهمیت احزاب را گشزد کنم که امروز در اینجا وزرای حزب ایران توپی برای معرفی در این ساحت مقدس حضور خانه ها و آقایان حضور دارند.

صفحه ۱۵

عقیده داشته است که اجرای قطعنامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت تنها راه منطقی و صحیح برای حل اختلافات است (صحیح است).

نمایندگان محترم استحضار دارند که چندی قبل دولت شاهنشاهی ایران دولت جمهوری خلق چین را بر سمیت شناخت. سیاست دولت شاهنشاهی در این زمینه ایشت که جمهوری خلق چین باید بعنوان تنها دولت قانونی چین در سازمان ملل وارد شود و جای خود را در شورای امنیت باید.

راجع به سیاست دفاعی چند نکته ای را باید بعرض برسانم.

ماوظیفه داریم کشور را که از طرف نیاکان مابودیعه بما سپرده شده است سلامت به نسلهای آینده بسیاریم و این وظیفه است مقدس (صحیح است) که خون بیک افرادی کشور راضیان اجرای آست (صحیح است) و بهمین دليل دولت لحظه ای از تقویت بنی نظامی کشور پمنتور انجام این وظیفه ملی و حفظ و حراست مرز ویوم و حقوق خانه ایران کوتاهی خواهد کرد (احسن - آفرین). رهبر ما بکرأت و بمناسبهای مختلف قویاً و صریحاً نکر فرموده اند: تا روزی که به خلخ سلاح مطلوب نرسیده باشیم باندازه ای بقوای دفاعی خود توجه خواهیم داشت که قادر باشیم سرحدات و تمامیت ارضی و معنوی و مادی خوبی را حفظ کنیم (احسن) و بهمین دلیل برنامه ها و طرحهای برای تقویت نیروهای هوائی و دریائی و زمینی ارتش شاهنشاهی تنظیم شده است که این ارتش را در ریف بکی از نیرو و مند ترین و آماده ترین ارتش های جهان در آورد. (احسن - آفرین).

خلیج فارس که تمام کرانه های شمالی آن متعلق با ایران است برای ما یک منطقه جیانی است (صحیح است) و بنابراین وظایف بزرگ و خطیری در این منطقه به داریم، ماباید این دریا را که متعلق بکشورهای مجاور است از نفوذ عوامل مخرب و نیروهای استعماری مصون داریم (صحیح است - احسن) و موقوفیت در پیش نوشت این منطقه و ذریای مدخل آن و حتی اقیانوس هند مؤثر باشیم (احسن) و بهمین دلیل نیروی دریائی شاهنشاهی آقدر تقویت خواهد شد که وظایف مشروحه را بخوبی انجام دهد (احسن).

پوشش و پاسداری هوائی مرزهای طولانی در مورد مسئله اعراب و اسرائیل ایران از آغاز

زنگی بین المللی مردو دوم طرود گردد (صحیح است - احسن) و ملل جهان باید مشکلات خود را بطرق صلح جو بانه بر اساس درک ماهیت و علل واقعی تضادهای فی مابین حل نمایند.

ما همیشه معتقد بوده ایم که سازمان ملل مهترین مرکز تبادل وارانه نظرات مختلف انسانی و جوامع است و با وجود همه کارشناسی های این را از پرنگاه جنگ و نیستن نجات داده است (صحیح است) از همین روی به قواعد و ضوابط منثور ملل متحد در روابط بین الملل احترام میگذاریم و این سازمان را در اجرای وظایف مهم و هدفهای خود باری میکیم.

در زمینه روابط دو جانبه با کشورهای مختلف خوشو قم که بگوییم که بار اهمیت های خود متمだه شاهنشاه بزرگ درنتیجه اجرای سیاست مستقل ملی اکنون روابط ما با کشورهای مختلف بسیار رضایت بخش است (احسن). مابایه همسایه بزرگ شمالی خود، اتحاد جمahir شوروی، دارای روابط بسیار حسن و صمیمانه ای هستیم و مصمیم که این روابط را در آینده باز هم توسعه دهیم.

با سایر همسایگان عزیز و همکیش خود مانندتر کیه و افغانستان و پاکستان نیز بترین روابط را داریم بویژه که در زمینه همکاری های منطقه ای با کشورهای ترکیه و پاکستان پیوندهای دوستی نزدیکی ایجاد کرده ایم و در آینده نیز این روابط گسترش بیشتری خواهد دیافت. تهات اتفاقه باشیم که روابط مان آنطور که باید عادی نیست و همانطور که کراوآ خاطر نشان شده است ما نیتوانیم اجازه دهیم که در منطقه ماسکی و ارث استعمار شود (صحیح است - احسن) ما همواره حاضریم بر اساس موافقین شاهنشده بین المللی در مرور دردهای مرزی با آن کشور مذاکره کنیم و اختلافات خود را حل نماییم. ما بکرات دست دوستی بسوی دولت عراق دراز کرده ایم و لی متأسفانه جواب مثبتی نشینده ایم.

در مورد خلیج فارس سیاست ما روشن است: ماعقیده داریم امور مربوط به خلیج فارس منحصر مربوط به کشورهای کرانه آن میباشد (صحیح است) و بنابراین بهیچ قدر خارجی اجازه نخواهیم داد و از عمل استعمار در این دیار بشود (احسن - آفرین).

در مورد مسئله اعراب و اسرائیل ایران از آغاز

کشور وظیفه‌ای است که نیروی هوائی شاهنشاهی بهدهدارد و طبیعی است که این نیرو باید بعداد کافی از جدیدترین هواپیماها مجهز باشد تا بتواند وظیفه خود را آنجام دهد و همین مسائل صادق است نسبت به نیروی زمینی شاهنشاهی (احسن).

این بود خلاصه‌ای از برنامه دولت که مشروح آن برای مذاقه واعداً نظر وبحث و گفتگوی نمایندگان محترم جداگانه تقدیم میگردد . رجاء واثق دارد که بیاری بیوردگار توانتحت راهنمایی‌های شاهنشاهان توفیق خدمت پیشتری نصب دولت خدمتگزارشما بشود (انشاء الله) . باشد که از این طریق در آینده‌ای نزدیک نیل پرخواه تمدن بزرگ تحقیق پذیرد (انشاء الله) . اینک با اجازه مقام ریاست وزیران را بدین شرح معرفی مینمایم :

- آقای جمشید آموزگار وزیر دارآئی (مبارک است)
- آقای عباس خلعتبری وزیر امور خارجه (مبارک است)
- آقای مهرداد پهلوی وزیر فرهنگ و هنر (مبارک است)
- آقای حسن شالچیان وزیر راه (مبارک است)
- آقای محمود کشفیان وزیر مشاور و دیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور (مبارک است)
- آقای هادی هدایتی وزیر مشاور و معون اجرائی نخست وزیر (مبارک است)

آقای منصور روحانی وزیر کشاورزی و سرپرست وزارت منابع طبیعی (مبارک است)

آقای فتح الله ستوده وزیر پست و تلگراف و تلفن (مبارک است)

آقای دکتر منوچهر شاهقلی وزیر بهادری (مبارک است)

آقای هوشنگ انصاری وزیر اقتصاد (مبارک است)

آقای صفائیه وزیر مشاور و نایب نخست وزیر در امور اقتصادی و عمرانی (مبارک است)

آقای عبدالمجید مجیدی وزیر کار و امور اجتماعی (مبارک است)

آقای عبدالعظیم لیان وزیر تعاون و امور روستاها و سرپرست وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی (مبارک است)

خاتم دکتر فخر رو پارسای وزیر آموزش و پرورش (مبارک است)

رئیس - سه نفر بقید قرعه انتخاب میشوند که با خانم بزرگ - رشیدی - داروئی - اولیا شیرازی - حیدری - دکتر شیدی پاسخی - نباو آقای مهندس صائبی از هشت رئیسه در امر اخذ واستخراج دکتر منتظری - مهندس عطائی - فریدون قر - مستوفی (صفی نیا) - دکتر یحیی بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - بهادری - احشامی - دکتر موسوی امین - مهندس بدیعی - سعیی - امام مردوخ - دکتر آزاد - دکتر ابوالهدی - شیخ رضائی - سراج الدین - سعادت فرد آمبد - سعادت - شریفها - بختیار بختیاریها - دکتر سنگ - دکتر صمدزاده - مهندس عبدالحیدمی معینی - دکتر صوفی خلیلی - طلوعی - ضرابی - طباطبائی - دکتر طالقانی - عبدالحسین طباطبائی عسگری - زهاب فرد دکتر بیت منصور - عبدالحسین طباطبائی قدردان - مهندس فرجی - فتوحی - دکتر مرتضوی - بختیاری پور - کورانلو - مهندس نصر - قاضی زاده - مهندس معینی زند - دکتر وزیری - مهندس اربابی - فرهادپور - کاظم مسعودی - ادب سعیی - دلو - دکتر اد حبیب الله احمدی - مهدوی اردستانی دکتر نصیری - فخر طباطبائی - محمد بنی خوانساری دکتر رضا علومی - مهندس قادرپناه - دکتر وحیدنیا - بزرگ نیا - دکتر صنع دانشور - مهندس صائبی - تیمار حکیمی - مهندس ریاضی - دکتر حاتم - حسی - دکتر مشایخی - دکتر سرخوش دکتر رئیسی - دکتروفا - محدث زاده - مظاہری - نامور - کمالاتی - دکتر محققی - ساگینان حکمت بزدی - مهندس رهبر - اسدر زم آراء - اوحدی حیدر صائبی - دکتر بازرگانی - طباطبائی دیبا .

(آراء مأخوذه و مهره‌های نفتیشه شماره شد نتیجه بقرار بزراعلام گردید)

اوراق رأی ۲۲۴ رأی .

مهره نفتیشه ۲۲۴ مهره .

آقایان : حسام الدین رضوی ۲۰۰ رأی، دکتر پرتو اعظم و محدث زاده هر کدام يك رأي داشتند آراء سفید رأي .

رئیس - آقای حسام الدین رضوی با ۲۰۰ رأی بیست ناظر مجلس در سازمان بیمه های اجتماعی برای مدت ۲ سال انتخاب شدند . (نمایندگان - مبارک است) آقای رضوی بفرمائید .

حسام الدین رضوی - با اجازه مقام ریاست وظیفه خود میدانم از محبتی که همکاران محترم اکثریت بینده

آن بود خلاصه‌ای از برنامه دولت که مشروح آن برای مذاقه واعداً نظر وبحث و گفتگوی نمایندگان

خدمت پیشتری نصب دولت خدمتگزارشما بشود (انشاء الله) . باشد که از این طریق در آینده‌ای نزدیک نیل پرخواه تمدن بزرگ تحقیق پذیرد (انشاء الله) . اینک با اجازه مقام ریاست وزیران را بدین شرح معرفی مینمایم :

آقای جمشید آموزگار وزیر دارآئی (مبارک است)

آقای عباس خلعتبری وزیر امور خارجه (مبارک است)

آقای مهرداد پهلوی وزیر فرهنگ و هنر (مبارک است)

آقای حسن شالچیان وزیر راه (مبارک است)

آقای محمود کشفیان وزیر مشاور و دیرکل

سازمان امور اداری و استخدامی کشور (مبارک است)

آقای هادی هدایتی وزیر مشاور و معون اجرائی

نخست وزیر (مبارک است)

آقای منصور روحانی وزیر کشاورزی و سرپرست

آقای فتح الله ستوده وزیر پست و تلگراف و تلفن (مبارک است)

آقای دکتر منوچهر شاهقلی وزیر بهادری (مبارک است)

آقای هوشنگ انصاری وزیر اقتصاد (مبارک است)

آقای صفائیه وزیر مشاور و نایب نخست وزیر در امور اقتصادی و عمرانی (مبارک است)

آقای عبدالمجید مجیدی وزیر کار و امور اجتماعی (مبارک است)

آقای عبدالعظیم لیان وزیر تعاون و امور روستاها و سرپرست وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی (مبارک است)

خاتم دکتر فخر رو پارسای وزیر آموزش و پرورش (مبارک است)

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۵

یافته است با اجازه خانمهای آقایان در صورت جلسه امروز چاپ نمیشود. (صحیح است).

۸- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
 رئیس - چون فلامطلب دیگری در دستور نداریم
 بالاجازه خانم ها و آقایان جلسه امروز را اختتم میکنیم جلسه
 آینده ساعت ۹ صبح روز شنبه خواهد بود. دستور جلسه
 بحث در برنامه دولت است.
 (ساعت بازدید وده دقیقه صبح جلسه ختم شد)
 رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

فرمودند و بهمن اعتماد کردند سپاسگزاری کنم. چنانچه در مدت شش ساله ای که مورد این عنایت بودم و وظیفه خود را انجام دادم سعی میکنم با جدیت و پشتکار وظایف محموله را انجام دهم (احسنست).

۷- اعلام چاپ عریضه جوابیه حضور اعلیحضرت
 همایون محمد رضا پهلوی آریامهر شاهنشاه ایران
 رئیس - عریضه جوابیه حضور اعلیحضرت در
 جلسه خصوصی قرائت شد. چون قبل از جراید انتشار